

Mener forskere mobbes i ny bok

Nils Petter Pedersen

Historiker Einar Niemi mener han mobbes i en ny bok om finsk innvandring i Nord-Norge.

Tekst: Torkil Emberland
torkil.emberland@nordlys.no

– Dette er forskerforakt. Flere navngitte forskere blir mobbet i denne boka, sier Einar Niemi, professor i historie ved Universitetet i Tromsø.

Han har vært blant de mest sentrale forskerne på finsk innvandring i Nord-Norge, og er blant dem som omtales i boka «Den finske arven» som i dag lanseres i Oslo.

Harde fronter

Norsk-Finsk forbund står bak utgivelsen. Det er harde fronter mellom de som vil kalle seg kvener, og forbundet som blant annet mener ressursene som brukes på kvensk språk og kultur går på bekostning av opplæring i moderne finsk. Kvenerne er innvandrere fra Tornedalsområdet, og har i dag status som nasjonal minoritet ved siden av blant annet romanifolket og jøder. Kvensk har også fått status som eget språk.

– Fordi jeg har argumentert for begrepet kven, blir jeg beskyldt for indoktrinering. Jeg beskyldes for å overse finsk innvandring på 17- og 1800-tallet. Og det påstås at jeg gjennom min forskning har skapt en myte om det gamle Kvenland – i noe som likner et etnonasjonalistisk prosjekt, sier Niemi.

– Alt dette er helt usant. Og det blir mer alvorlig når påstandene som nå gjentas har blitt svart på og tilbakevist gjennom en to år lang debatt før boka ble gitt ut, sier Niemi.

Gamle påstander

Niemi presiserer at han ikke reagerer på grunn av faglig uenighet om kvenbegrepet.

– Det er lov å være uenig om politikk og begreper. Men jeg reagerer svært kraftig på at flere forskere her tillegges meninger de ikke har, sier Niemi.

Han mener boka overser 40 års forskning.

– I den grad forskningen er med, blir den avvist eller kryssklippet for å passe inn i bildet forfatterne vil tegne. Dette er verst for de yngre forskerne innen lingvistikk, sosiolingvistikk og litteratur. Mange av dem har selv finske aner.

Niemi synes det er synd boka er avgrenset til Varanger, og dermed ikke gjenspeiler de finske miljøene i blant annet Skibotn og Nordreisa. Men han synes likevel deler av boka er verdifull lesing.

– Der forteller folk om erfaringer med å videreføre sin finske arv og tradisjoner. Det gir nyanseringer og

RYSTET: Professor i historie ved universitetet i Tromsø, Einar Niemi, er rystet over framstillinga i bokutgivelsen «Den finske arven».

personlige fortellinger som kan komplettere forskningen.

Avviser kritikken

Forbundsleder og medforfatter Nils Petter Pedersen i Norsk-finsk forbund avviser kritikken fra professor Niemi. Han sier noe av poenget har vært å skrive boka uten å bruke faghistorikere, men å få fram beretningene til etterkommerne av finske innvandrere. Han legger heller ikke skjul på at boka også kan ses som et innspill i en politisk debatt.

– Dette er vår framstilling av hvem vi er. Det er lekmanssynet som kommer fram. Niemi er også den som har redegjort mest for begrepsbruken rundt det kvenske, sier Pedersen.

– Niemi har vært en så sentral premissleverandør for det kvenske at jeg har litt vanskelig med å godta hans sterke påstander om boka. Tromsømiljøet har valgt å være en politisk aktør i utformingen av kvenpolitikken, mener Pedersen.

Skal til Oslo

Niemi reiser i dag til Oslo for å være med på lanseringen på Finsk-norsk kulturinstitutt.

– Dette går rett inn i et større forskningsprosjekt der jeg ser på dagens debatt.

– Hvor du selv er aktør?

– Det er en stor utfordring. Forskerne som kommer etter meg får vurdere om jeg klarer det.